

Zaaknummer	746446
Portefeuillehouders	Han ter Heegde, Jelmer Kruijt en Mark Marshall
Voorstel	Kader en uitgangspunten verkenning fusievoornemen gemeente Wijdewateren

Aan de raad,

1. Beslispunten

- 1) In reactie op het verzoek van de gemeente Wijdewateren om als mogelijke fusiepartner op te treden, als uitgangspunten vast te stellen dat:
 - a) het behoud van Wijdewateren binnen de regio Gooi en Vechtstreek belangrijk is voor de regionale bestuurskracht;
 - b) de gemeente Gooise Meren het belangrijk vindt om onze huidige bestuurlijke en organisatorische stabiliteit en identiteit te behouden en verder te ontwikkelen en daarom alleen open staat voor een verkenning naar een zogenoemde 'lichte samenvoeging';
 - c) de te verwachten financiële effecten als gevolg van een eventuele fusie met (een deel van) de gemeente Wijdewateren op korte en langere termijn voor de gemeente Gooise Meren draagbaar en acceptabel moeten zijn;
- 2) Het college op te dragen een verkennend onderzoek uit te voeren, zodat de raad voor het aankomende zomerreces een onderbouwd principebesluit kan nemen of, en zo ja onder welke voorwaarden, gemeente Gooise Meren beschikbaar is als mogelijke fusiepartner voor de gemeente Wijdewateren, zoals verwoord in bijgesloten startnotitie, waarbij onderzocht wordt:
 - d) hoe de financiële situatie van de gemeente Wijdewateren er (meerjarig) uitziet, waarbij we ons baseren op de financiële stukken van de gemeente Wijdewateren, zoals de begroting, het financieel herstelplan, de investerings- en beheerplannen, en waarbij we deze laten toetsten met een onafhankelijk ('due dilligence') onderzoek;
 - e) in welke mate het beleid van gemeente Gooise Meren overeenkomt met de uitgangspunten die de gemeente Wijdewateren in de uitgangspuntennotitie heeft geformuleerd;
 - f) in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om te zorgen dat bij een eventuele fusie sprake is van een geografisch aaneengesloten gebied en hoe dat er dan uit zou kunnen zien;
 - g) wat het effect is van de volgende vier scenario's op onze eigen en op de regionale bestuurskracht, alsmede op onze eigen organisatie (o.a. bedrijfsvoering, dienstverlening, begroting en de mogelijke dekking hiervan):
 - I. een fusie van gemeente Wijdewateren met gemeente Hilversum;
 - II. een lichte samenvoeging van gemeente Wijdewateren met gemeente Gooise Meren;
 - III. een lichte samenvoeging, waarbij de gemeente Wijdewateren wordt opgesplitst en een deel van gemeente Wijdewateren samenvoegt met de gemeente Hilversum en een deel van de gemeente Wijdewateren samenvoegt met de gemeente Gooise Meren;
 - IV. geen van de gemeenten wil met gemeente Wijdewateren fuseren;

- h) op welke wijze onze inwoners, ondernemers en andere organisaties betrokken kunnen worden bij een eventueel vervolgproces.

2. Maatschappelijk effect

Dit voorstel draagt bij aan het maatschappelijk effect *'de gemeente Gooise Meren werkt effectief samen en is daarmee slagvaardig'*.

Het gaat om een fusievoornemen van een gemeente uit de regio Gooi- en Vechtstreek. In dit regionale samenwerkingsverband werken wij op veel onderwerpen samen, omdat we samen meer kunnen bereiken en we door samen te werken de uitvoering beter en voordeliger kunnen organiseren.

3. Inleiding

Wij informeerden u al eerder over het voornemen van gemeente Wijdmeren om bestuurlijk te gaan fuseren. De gemeente Wijdmeren heeft aan de gemeenten Hilversum, Stichtse Vecht en Gooise Meren gevraagd om in gesprek te gaan om te onderzoeken of en zo ja, onder welke voorwaarden, deze gemeenten als mogelijke herindelingspartner zouden willen optreden. Gemeente Stichtse Vecht heeft inmiddels besloten niet beschikbaar te willen zijn als mogelijke herindelingspartner. Om een goed afgewogen en gedragen besluit te kunnen nemen of de gemeente Gooise Meren in principe beschikbaar wil zijn als mogelijke fusiepartner, is nader onderzoek binnen een door de raad vastgesteld kader nodig.

In dit raadsvoorstel vragen wij u om een kader voor dat onderzoek. Dit kader bestaat uit uitgangspunten en onderzoeksvragen.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Wanneer u instemt met dit voorstel, start het college met het opstellen van een verkenning om te onderzoeken of, en zo ja onder welke voorwaarden, de gemeente Gooise Meren beschikbaar is als mogelijke fusiepartner van Wijdmeren. Het resultaat van deze verkenning is een rapportage waarin de onderwerpen die onder beslispunt 2 zijn genoemd, nader zijn onderzocht.

5. Argumenten en onderbouwing

1. *We stellen u voor drie uitgangspunten vast te stellen voor de verkenning naar een eventuele fusie met de gemeente Wijdmeren.*

Dat doen we omdat we willen voorkomen dat onze (regionale) slagvaardigheid vermindert. Wanneer er na Weesp nog een gemeente de regio zou verlaten, wordt de regio Gooi en Vechtstreek nog kleiner waardoor de gemeenten in de regio minder effectief samen kunnen werken.

Daarnaast heeft Gooise Meren zich na de fusie in 2016 ontwikkeld tot een adequaat functionerende gemeente waar het fijn werken is. We vinden het belangrijk om deze ontwikkeling voort te zetten.

Tenslotte vinden we het niet wenselijk dat de financiële gevolgen van een mogelijke fusie te zwaar op de gemeente Gooise Meren en onze inwoners, ondernemers en

organisaties zouden drukken. Daarom onderzoeken we de financiële situatie van de gemeente Wijdmeren. We willen ons oordeel hierover kunnen baseren op cijfers die zijn getoetst door een onafhankelijke deskundige ('due dilligence').

2. De keuze van de gemeenteraad van Wijdmeren voor een fusie heeft hoe dan ook impact op Gooise Meren en de regio, ook als Gooise Meren geen fusiepartner wordt. Het is belangrijk om de gevolgen van de meest aannemelijke varianten op hoofdlijnen te onderzoeken, om een besluit te kunnen nemen of gemeente Gooise Meren beschikbaar kan en wil zijn als mogelijke fusiepartner voor gemeente Wijdmeren.

Om een keuze te kunnen maken, onderzoeken we verschillende varianten¹ en kijken we naar de effecten op hoofdlijnen van deze scenario's op onze eigen en op de regionale bestuurskracht, op onze begroting en de mogelijke dekking hiervan en op onze organisatie (onder andere op de bedrijfsvoering en onze dienstverlening). We maken mogelijke lasten en baten en de gevolgen voor de lokale woonlasten inzichtelijk. We onderzoeken daarbij of steun/compensatie van andere overheden te verkrijgen is. Ook beoordelen we de mogelijke beleidsinhoudelijke raakvlakken van de gemeente Gooise Meren met de uitgangspunten van de gemeente Wijdmeren. De gemeenten Gooise Meren en Wijdmeren grenzen nu niet aan elkaar. We onderzoeken daarom in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om te zorgen dat na een eventuele fusie sprake is van een geografisch aaneengesloten gebied (en hoe dat er dan uit zou zien), waarbij we ook de mogelijkheid in ogenschouw nemen om het grondgebied van gemeente Wijdmeren op te splitsen en te verdelen over meerdere andere gemeenten. We kijken alleen naar de meest aannemelijke varianten en gaan voor Gooise Meren per definitie uit van een 'lichte samenvoeging'. Tot slot onderzoeken we hoe en wanneer we onze inwoners in het besluitvormingsproces kunnen betrekken.

6. Houd rekening met en onderbouwing

Het gaat hier om het fusieproces van de gemeente Wijdmeren. Dat betekent dat de gemeente Gooise Meren kan aangeven of wij een verkennend onderzoek willen doen en aansluitend of wij beschikbaar zouden zijn als mogelijke fusiepartner voor een volgende fase, maar dat het aan de gemeente Wijdmeren is om te besluiten met welke beschikbare partner(s) een volgende stap zal worden gezet.

In deze verkenning willen wij (ambtelijk) samen optrekken met de andere gemeenten die in deze fase bij het fusieproces van Wijdmeren zijn betrokken. Dat zijn in ieder geval de gemeente Wijdmeren zelf en provincie Noord-Holland en mogelijk ook de gemeente Hilversum. Deze samenwerking heeft als voornaamste doel om efficiënter informatie te verzamelen die van gelijke aard is. De duiding van de verzamelde informatie is uiteraard aan de gemeenten zelf.

7. Duurzaamheid

Er zijn op dit moment geen specifieke gevolgen voor duurzaamheid. Mogelijk is dat later wel het geval.

¹ Voor meer informatie over herindelingen verwijzen wij u naar het [plan van aanpak voor de verkenningsfase](#) van de gemeente Wijdmeren. Daar zijn het proces en de varianten helder en leesbaar verwoord. Meer informatie kunt u vinden in het [beleidskader gemeentelijke herindeling](#) van het ministerie van BZK en het [handboek gemeentelijke herindeling](#) van de VNG.

8. Financiële onderbouwing

Voor de verkennende fase willen wij externe expertise inzetten. Hiermee is geen rekening gehouden in de begroting. Mogelijk kan de gemeente hiervoor een bijdrage van de provincie Noord-Holland ontvangen. We zullen de financiële effecten verwerken bij de eerste voortgangsrapportage.

9. Communicatie en participatie

We zullen een communicatie- en participatieplan opstellen. Daarin wordt bepaald wanneer en op welke wijze we onze inwoners het beste in het proces kunnen betrekken.

10. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

Streven is dat uw raad voor het zomerreces een besluit kan nemen. U besluit dan of, en onder welke voorwaarden, gemeente Gooise Meren beschikbaar kan en wil zijn als mogelijke fusiepartner. In dat geval moeten met gemeente Wijdmeren afspraken gemaakt worden over het vervolgproces. Vanaf dat moment gelden er wettelijke regels voor een fusieproces op basis van de [wet Arhi](#). Deze wet schrijft voor welke procedure moet worden gevolgd, vanaf het moment dat betreffende gemeenten een start/principebesluit nemen om een herindeling grondig te willen gaan onderzoeken. Daarnaast is het [beleidskader gemeentelijke herindeling](#) relevant. Indien dat aan de orde is, zullen we u te zijner tijd uitgebreid informeren. Als u besluit dat Gooise Meren niet beschikbaar is als mogelijke fusiepartner, houdt het fusieproces voor Gooise Meren op.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel ‘..’ met zaaknummer 746446 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

- 1) In reactie op het verzoek van de gemeente Wijdmeren om als mogelijke fusiepartner op te treden, als uitgangspunten vast te stellen dat:
 - a) het behoud van Wijdmeren binnen de regio Gooi en Vechtstreek belangrijk is voor de regionale bestuurskracht;
 - b) de gemeente Gooise Meren het belangrijk vindt om onze huidige bestuurlijke en organisatorische stabiliteit en identiteit te behouden en verder te ontwikkelen en daarom alleen open staat voor een verkenning naar een zogenoemde ‘lichte samenvoeging’;
 - c) de te verwachten financiële effecten als gevolg van een eventuele fusie met (een deel van) de gemeente Wijdmeren op korte en langere termijn voor de gemeente Gooise Meren draagbaar en acceptabel moeten zijn;
- 2) Het college op te dragen een verkennend onderzoek uit te voeren, zodat de raad voor het aankomende zomerreces een onderbouwd principebesluit kan nemen of, en zo ja onder welke voorwaarden, gemeente Gooise Meren beschikbaar is als mogelijke fusiepartner voor de gemeente Wijdmeren, zoals verwoord in bijgesloten startnotitie, waarbij onderzocht wordt:
 - d) hoe de financiële situatie van de gemeente Wijdmeren er (meerjarig) uitziet, waarbij we ons baseren op de financiële stukken van de gemeente Wijdmeren, zoals de begroting, het financieel herstelplan, de investerings- en beheerplannen, en waarbij we deze laten toetsten met een onafhankelijk (‘due dilligence’) onderzoek;
 - e) in welke mate het beleid van gemeente Gooise Meren overeenkomt met de uitgangspunten die de gemeente Wijdmeren in de uitgangspuntennotitie heeft geformuleerd;
 - f) in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om te zorgen dat bij een eventuele fusie sprake is van een geografisch aaneengesloten gebied en hoe dat er dan uit zou kunnen zien;
 - g) wat het effect is van de volgende vier scenario’s op onze eigen en op de regionale bestuurskracht, alsmede op onze eigen organisatie (o.a. bedrijfsvoering, dienstverlening, begroting en de mogelijke dekking hiervan):
 - I. een fusie van gemeente Wijdmeren met gemeente Hilversum;
 - II. een lichte samenvoeging van gemeente Wijdmeren met gemeente Gooise Meren;
 - III. een lichte samenvoeging, waarbij de gemeente Wijdmeren wordt opgesplitst en een deel van gemeente Wijdmeren samenvoegt met de gemeente Hilversum en een deel van de gemeente Wijdmeren samenvoegt met de gemeente Gooise Meren;
 - IV. geen van de gemeenten wil met gemeente Wijdmeren fuseren;
 - h) op welke wijze onze inwoners, ondernemers en andere organisaties betrokken kunnen worden bij een eventueel vervolgproces.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter
Heegde